

**กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กับการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม
และจรรยาบรรณ**

กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

- พ.ร.บ. วิศวกร พ.ศ. 2542
- กฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพอิสระ และสาขาวิชาชีพอิสระควบคุม พ.ศ. 2565
- ข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละระดับ สาขา... พ.ศ. 2566
- ข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมและการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ พ.ศ. 2559

พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการ**ควบคุมและกำกับดูแลวิชาชีพวิศวกร** เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีจรรยาบรรณ และมีใบอนุญาตประกอบการวิชาชีพตามประเภทและขอบเขตงานที่กฎหมายกำหนด โดยมี “**สภาวิศวกร**” เป็นองค์กรหลักในการออกใบอนุญาต ควบคุมความประพฤติ และส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้**เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของสาธารณชนและประโยชน์ของประเทศโดยรวม**

ประกอบวิชาชีพโดยไม่มีใบอนุญาต!

ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือแสดงด้วยวิธีการใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนพร้อมจะประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมสาขาใด **เว้นแต่จะ** ได้รับใบอนุญาตในสาขานั้นจากสภาวิศวกร (มาตรา 45)

ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 71)

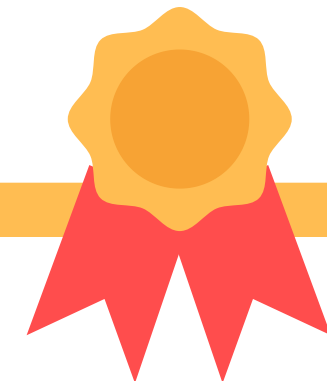
กฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพอวิศวกรรม และสาขาวิชาชีพอวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2565

สภา
วิศวกร

ข้อ 3 สาขาวิศวกรรมส่งเสริม 17 สาขา

(๑) วิศวกรรมเกษตร	(๑๑) วิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์
(๒) วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	(๑๒) วิศวกรรมยานยนต์
(๓) วิศวกรรมเคมี	(๑๓) วิศวกรรมระบบราง
(๔) วิศวกรรมชายฝั่ง	(๑๔) วิศวกรรมสารสนเทศ
(๕) วิศวกรรมชีวการแพทย์	(๑๕) วิศวกรรมสำรวจ
(๖) วิศวกรรมต่อเรือ	(๑๖) วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
(๗) วิศวกรรมบำรุงรักษาอาคาร	(๑๗) วิศวกรรมแหล่งน้ำ
(๘) วิศวกรรมป้องกันอัคคีภัย	(๑๘) วิศวกรรมอากาศยาน
(๙) วิศวกรรมปิโตรเลียม	(๑๙) วิศวกรรมอาหาร
(๑๐) วิศวกรรมพลังงาน	

ใบรับรองความรู้
ความชำนาญฯ

กฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพอวิศวกรรม และสาขาวิชาชีพอวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2565

สภา
วิศวกร

ข้อ 4 สาขาวิศวกรรมควบคุม 7 สาขา

- (๑) วิศวกรรมโยธา
- (๒) วิศวกรรมเหมืองแร่
- (๓) วิศวกรรมเครื่องกล
- (๔) วิศวกรรมไฟฟ้า
- (๕) วิศวกรรมอุตสาหการ
- (๖) วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
- (๗) วิศวกรรมเคมี

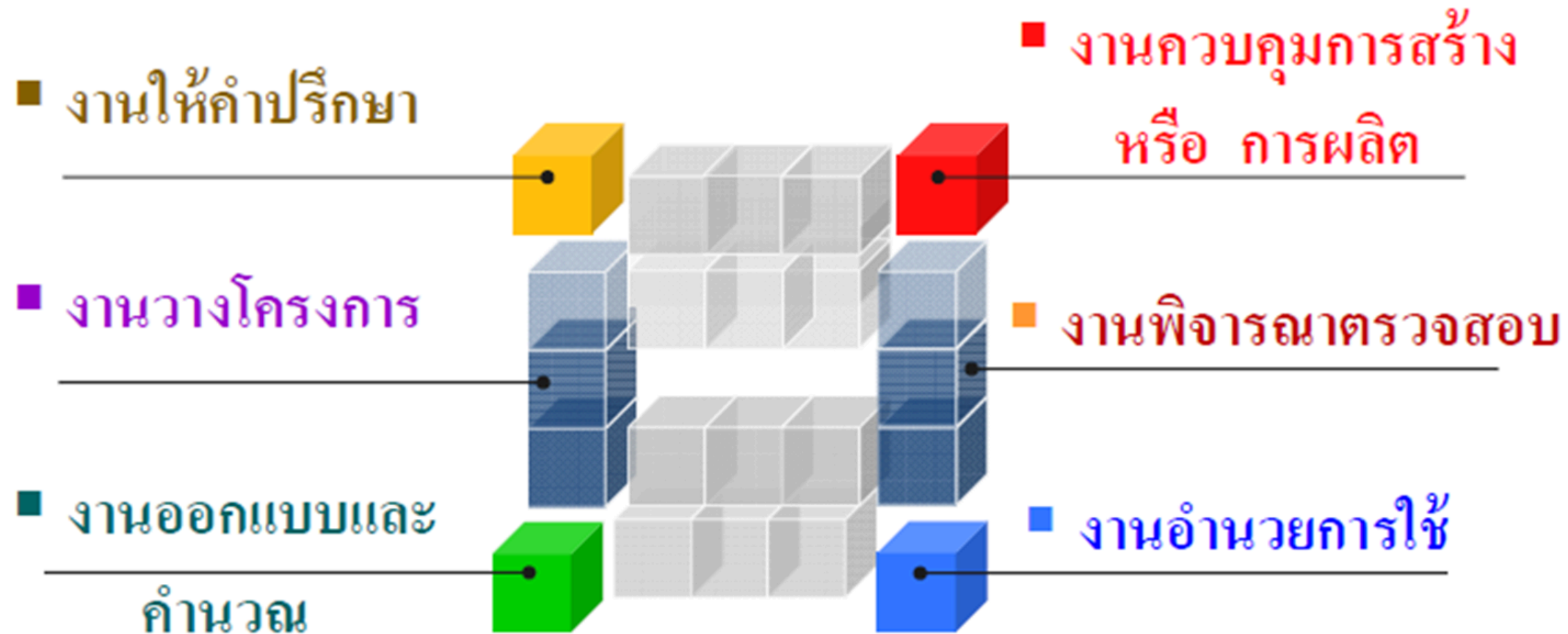
ใบอนุญาตฯ

กฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพอวิศวกรรม และสาขาวิชาชีพอวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2565

สภา
วิศวกร

ข้อ 5 งานในวิชาชีพอวิศวกรรมควบคุมแต่ละสาขา

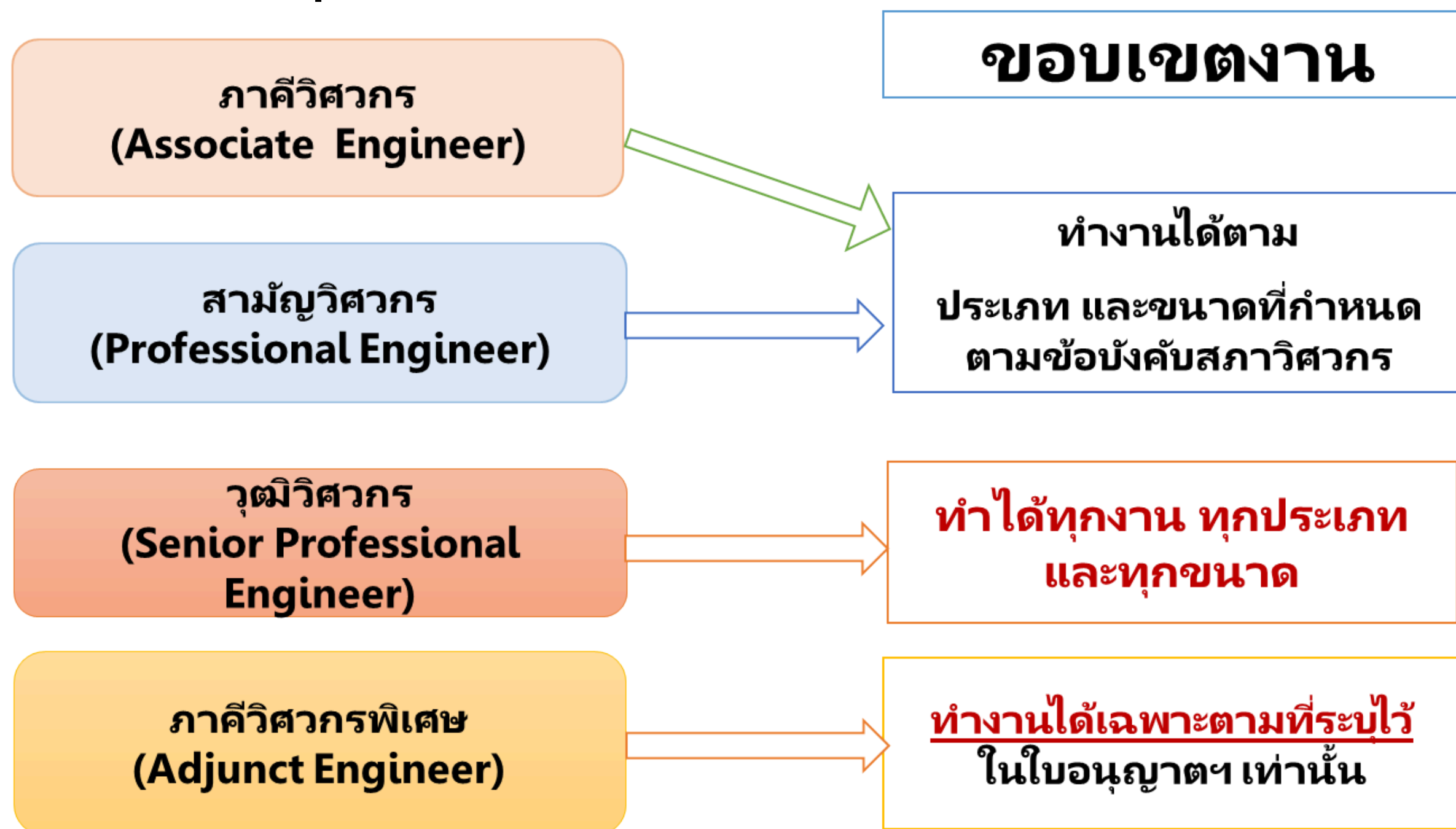

รายละเอียด

ข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละระดับ สาขา.... พ.ศ. 2566

ระดับใบอนุญาต

ข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม
และการประพฤติผิดจรรยาบรรณอื่นจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย
เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ พ.ศ. 2559

หมวด 1 จรรยาบรรณวิชาชีพ:

1. **ต่อสาธารณะ** : คำนึงถึงความปลอดภัย สุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม
2. **ต่อผู้ว่าจ้าง** : รักษาความลับ มีความซื่อสัตย์ ไม่รับงานซ้ำซ้อน
3. **ต่อวิชาชีพ** : ไม่เกินขอบเขตความเชี่ยวชาญ ไม่หลอกลวง
4. **ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ** : ไม่แย่งงาน ไม่ลอกงาน ไม่ทำลายชื่อเสียงผู้อื่น
5. อื่น ๆ

ข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม
และการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย
เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ พ.ศ. 2559

หมวด 2 การประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย
เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

กรณีหากมีความผิดตามหมวด 2 บุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม
ตามมาตรา 12 (4) แห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 เป็นวิศวกรต่อไปไม่ได้

มาตรา ๑๒ สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามที่
กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

จรรยาบรรณคือตัวกำหนดคุณค่าของวิชาชีพในสายตาสังคม

บทลงโทษในการประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มีบทลงโทษตั้งแต่ ตักเตือน จนถึง เพิกถอนใบอนุญาต
พิจารณาโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ

มาตรา 61 คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใด
อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ยกข้อกล่าวหา
- (2) ตักเตือน
- (3) ภาคทัณฑ์
- (4) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปี
- (5) เพิกถอนใบอนุญาต

กฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับการ ประพฤติดจรรยาบรรณ

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 227

ผู้ใดเป็นผู้มีวิชาชีพในการออกแบบ ควบคุม หรือทำการก่อสร้าง ซ่อมแซมหรือ
รื้อถอน อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ **ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์** หรือวิธีการอันพึง
กระทำการนั้น ๆ โดยประการที่น่าจะ**เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น**
ต้องระวางโทษ**จำคุกไม่เกินห้าปี** หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายอาญาที่มีความผิด ตาม พ.ร.บ.วิศวกร พ.ศ. 2542

สภา
● วิศวกร

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 269

ผู้ใดในการประกอบการทำงานในวิชาแพทย์ กฎหมาย บัญชีหรือวิชาชีพอื่นใด **ทำคำ
รับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ** โดยประการที่น่าจะ**เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือ
ประชาชน** ต้องระวางโทษ**จำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท** หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

การปลอมใบอนุญาตตามมาตรา 45 มีความผิดตามมาตรา 71
แห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

รายละเอียด

กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมโยธา

- พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- กฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่จอดรถ, โครงสร้าง, วัสดุ, ฯลฯ

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมภายในโรงงาน

- กฎกระทรวงต่าง ๆ ที่ออกตามความ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535, การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน, กลิ่นในอากาศจากโรงงาน, ฯลฯ

กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมเครื่องกลภายในโรงงาน

- กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในหม้อน้ำ, หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน, ฯลฯ

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมไฟฟ้าภายในโรงงาน

- กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าในโรงงาน

กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมเคมีภายในโรงงาน

- ประกาศกฎกระทรวงมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม, ๒๕๕๑

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมอุตสาหกรรมภายในโรงงาน

- ประกาศกฎกระทรวงเรื่องหน้าที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการในโรงงานที่มีการใช้สารกัมมตรังสี

กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมเคมีภายในโรงงาน

- ประกาศกฎกระทรวงมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม, ๒๕๕๑

กฎหมายเกี่ยวกับวิศวกรรมอุตสาหกรรมภายในโรงงาน

- ประกาศกฎกระทรวงเรื่องหน้าที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการในโรงงานที่มีการใช้สารกัมมตรังสี

กรณีศึกษา จรรยาบรรณ

วิศวกรโยธาไม่ปฏิบัติตามหลักวิชาชีพ

นางสาวปลาได้ร้องเรียนต่อสภาวิศวกรว่า นายเลื้อ (ภาควิศวกร) ปฏิบัติงานก่อสร้าง โรงงานและอาคารสำนักงานโดยไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ซื่อสัตย์ ละทิ้งงาน และไม่ยึดถือ จรรยาบรรณของวิศวกร ส่งผลให้อาคารเกิดความเสียหาย ทั้งในส่วนของโครงสร้างและ พื้นผิว เช่น ผนังร้าว พื้นแตก อาคารทรุดตัว

กรณีศึกษา จรรยาบรรณ

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ

- ไม่มีการสำรวจสภาพชั้นดินก่อนตอกเสาเข็ม
- เสาเข็มที่ใช้ไม่เพียงพอในการรับน้ำหนัก
- เพิ่มชั้นพื้นอาคารโดยไม่ได้ตรวจสอบผลต่อโครงสร้าง
- เทพื้นหนากว่าที่แบบกำหนด ทำให้โครงสร้างรับน้ำหนักเกิน
- เยื้องศูนย์เสาเข็ม และใช้วัสดุผิดจากแบบวิศวกรรม

ผลการพิจารณาโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ

- นายเลื้อกระทำผิดตามข้อ 8 ของข้อบังคับฯ ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม
- ลงโทษพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมเป็นเวลา 2 ปี

กรณีศึกษา จรรยาบรรณ

วิศวกรเครื่องกลรับรองหม้อไอน้ำ โดยไม่ตรวจสอบจริง

นายช่าง (สามัญวิศวกรเครื่องกล) ได้รับว่าจ้างให้ตรวจสอบความปลอดภัยของหม้อไอน้ำในโรงงานแห่งหนึ่ง และได้ลงนามรับรองว่า ได้ทำการทดสอบแล้ว แต่ภายหลังตรวจสอบโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมพบว่า ไม่ได้มีการทดสอบ Hydrostatic Test ตามที่ระบุ

กรณีศึกษา จรรยาบรรณ

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ

- นายช่าง รับรองผลตรวจสอบโดยไม่ได้ดำเนินการจริง
- อ้างว่าโรงงานไม่หยุดใช้หม้อไอน้ำ ทำให้ยังร้อนเกินกว่าจะเข้าไปตรวจ
- ถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ
- เป็นการประพฤติดจรรยาบรรณอย่างชัดเจน

ผลการพิจารณาโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ

ลงโทษพักใช้ใบอนุญาต 1 ปี ตามข้อ 3 (2) ของข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2543 (การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ หรือขาดความรับผิดชอบในหน้าที่)

กรณีศึกษา จรรยาบรรณ

วิศวกรไฟฟ้าลงนามควบคุมงาน โดยไม่ปฏิบัติตามจริง

นายสมชาย (วิศวกรไฟฟ้า) ลงลายมือชื่อรับรอง
ว่าเป็นผู้ออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างระบบ
จำหน่ายไฟฟ้าแรงดัน 22 เควี จำนวน 17 งาน
แต่ไม่ได้ควบคุมงานจริงในทุกกรณี และบางงาน
เพิ่งเข้าไปตรวจหลังงานเสร็จแล้ว โดยอ้างว่า
ผู้รับเหมาควบคุมอยู่แล้ว และการไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาคจะตรวจสอบก่อนจ่ายไฟอยู่แล้ว จึงเห็น
ว่าไม่เป็นปัญหา

กรณีศึกษา จรรยาบรรณ

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ

- ลงชื่อควบคุมงานทั้งที่ ไม่ได้ควบคุมหรือตรวจสอบด้วยตนเอง
- เป็นการละเลยหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อ ความปลอดภัยของสาธารณะ
- ผิดหลักวิชาชีพวิศวกรรมที่ต้องยึดมั่นในความถูกต้องและความปลอดภัย

ผลการพิจารณาโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ

ลงโทษตักเตือน ตามข้อ 3 (9) ของข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณ พ.ศ. 2543 (การลงชื่อในงานที่ตนไม่ได้ควบคุมหรือดำเนินการจริง)

จบการนำเสนอ ขอขอบคุณ